

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

LÕPUTÖÖDE KOOSTAMINE JA ESITAMINE

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSES

Pärnu 2015

SISUKORD

SISUKORD.....	2
1 LÕPUTÖÖDE KOOSTAMINE.....	3
1.1 Töö koostamise käik.....	3
1.2 Lõputöö teema ja juhendaja.....	4
1.3 Töö kava.....	4
1.4 Lõputööde vormistamine	5
1.5 Lõputöö esitamine	5
1.6 Lõputöö retsensent.....	5
2 LÕPUTÖÖ ÜLESEHITUS.....	6
2.1 Lõputöö sissejuhatus	6
2.2 Töö sisuline osa.....	6
2.3 Kokkuvõte	7
2.4 Kasutatud allikate loetelu	7
2.5 Lisad	7
2.6 Resümee	8
Lisa 1. Tiitellehe vormistamise näidis.....	9
Lisa 2. Lõputöö teema ja juhendaja esitamise avalduse näidis.....	10
Lisa 3. Lõputöö retsensensendi andmete esitamise näidis.....	11
Lisa 4. Lõputöö ülesande vormistamise näidis.....	12
Lisa 5. Lõputöö retsensiooni vormistamise näidis	13
Lisa 6. Lõputöö retsensiooni vormistamise juhendi näidis	14

1 LÕPUTÖÖDE KOOSTAMINE

Kooli lõpueksamite läbiviimist ja kooli lõpetamist reguleerib Pärnumaa Kutsehariduskeskuse õppekorralduseeskiri. Vastavalt õppekorralduseeskirja punktile 4.13.1. on kutseõppe lõpetamise nõuded määratud õppekavas. Õppekavast lähtuvalt võib lõputöö olla ka kirjalik töö.

Kirjalik lõputöö on rakendusliku iseloomuga töö, mis näitab õppuri oskust kasutada oma teadmisi tulevase elukutsega seotud praktiliste probleemide käsitlemisel. Tulemused peavad andma vastuse, kas töös püstitatud eesmärk saavutati ning milliseid konkreetseid tulemusi andis iga lahendust nõudev ülesanne. Järeldused ja ettepanekud peavad tulenema tööst enesest. Töö kokkuvõttes tuleb märkida, milline on tulemuste kasutusvaldkond. Töös ilmnevad kogu õppeperioodil omandatud teoreetilised teadmised ja oma seisukohtade põhjendamis- ning esitamisoskus.

Lõputöö koostamisele esitatavad olulisemad nõuded on järgmised:

- uurimisprobleem ja töö eesmärgid peavad olema selgelt sõnastatud;
- eesmärgi täitmiseks tuleb valida sobivad uurimismeetodid;
- erialakirjandus ja muu teoreetiline materjal peab olema võimalikult kaasaegne;
- andmete analüüs peab olema täpne ja kontrollitav;
- töös peab ilmnema autori omapoolne panus;
- töös toodud väited peavad olema küllaldaselt põhjendatud ja toetuma tõestatud faktidele;
- töö peab olema korrektselt vormistatud vastavalt kirjalike tööde juhendile.

1.1 Töö koostamise käik

Töö koostamise võib liigitada järgmistesse põhietappidesse:

1. teema valik;
2. kirjanduse valik, analüüs ja läbitöötamine;
3. töö esialgse kava koostamine;
4. andmete kogumine ja analüüs;
5. tulemuste analüüs ja tõlgendamine;
6. töö kirjalik vormistamine.

Etapid on omavahel seotud ja üksteisest sõltuvad, kuid võivad toimuda ka paralleelselt. Näiteks võib selguda töö kirjutamise käigus täiendavate andmete ja analüüsi vajadus.

1.2 Lõputöö teema ja juhendaja

Lõputöö teema kooskõlastatakse juhendajaga.

Teema valimisel tuleks silmas pidada:

- õpetaja poolt soovitatavat valikut;
- oma võimeid, huvisid, kogemusi;
- teema aktuaalsust;
- võimalust teemat edasi arendada;
- võimalusi koguda materjale antud töö koostamiseks.

Töö koostamiseks vajaliku kirjanduse leidmine, läbitöötamine ja analüüsimine on õpilase ülesanne. Alustada tuleks uuematest erialasest kirjandusest. Soovitatav on koostada teemakohase kirjanduse nimestik ja nõu pidada juhendajaga, et määrata tähtsaimad allikad.

Juhendaja ülesandeks on õpilase nõustamine ja juhendamine lõputöö koostamisel. Juhendaja aitab formuleerida töö eesmärgi, suunab teemakohase kirjanduse otsimisel, konsulteerib töö sisulise struktuuri ja kirjaliku vormistamise osas.

Lõputöö juhendaja ja lõputöö teema kooskõlastatakse osakonna juhatajaga ja kinnitatakse direktori käskkirjaga osakonna juhataja esildise alusel.

1.3 Töö kava

Kui esialgne teema on määratletud, tuleb püstitada töö eesmärgid, sõnastada ülesanded ja koostada nendele vastav lõputöö kava. Lõputöö eesmärk peab andma selge ettekujutuse sellest, mida soovitakse töö tulemusena näidata või saavutada.

1.4 Lõputööde vormistamine

Kirjalike lõputööde keeleks on reeglina eesti keel ja tööd vormistatakse vastavalt kooli „Kirjalike tööde koostamise ja vormistamise juhendile“. Lõputöö maht on umbes 25 lehekülge + lisad.

1.5 Lõputöö esitamine

Lõputöö tuleb esitada spiraalköites ning nõudmisel ka elektrooniliselt. Paber kandjal ja elektrooniliselt esitatavad tööd ei tohi olla erinevad. Lõputöö juhendaja kinnitab vormistatud lõputöö vastavust kehtestatud nõuetele oma allkirjaga. Lõputöö esitatakse retsensendile vähemalt 2 nädalat enne kaitsmist. Retsensent saadab oma kirjaliku retsensiooni kooli hiljemalt 3 päeva enne kaitsmist ja õpilasele antakse retsensioon kätte enne kaitsmist.

1.6 Lõputöö retsensent

Vormistatud lõputööd hindab retsensent, andes hinnangu töö teoreetilisele tasemele ja töö vormistamise vastavuse nõuetele. Lõputöö retsensent kooskõlastatakse osakonna juhatajaga ja kinnitatakse direktori käskkirjaga osakonna juhataja esildise alusel.

Lõputöö ülesande vajalikkuses lepatakse kokku juhendajaga. Kui otsustatakse, et see pole vajalik, siis esitatakse retsensioon.

2 LÕPUTÖÖ ÜLESEHITUS

Lõputöö struktuur on:

- tiitelleht;
- sisukord;
- vajadusel lühendite või mõistete loetelu;
- sissejuhatus;
- põhiosa;
- kokkuvõte;
- kasutatud allikate loetelu;
- lisad;
- resümee (nõudmisel).

2.1 Lõputöö sissejuhatus

Sissejuhatuses antakse uurimisteemast ülevaade. Põhjendatakse teema valikut ja selle aktuaalsust, esitatakse töö eesmärk ja selle saavutamiseks püstitatud uurimisülesanded ning töös kasutatavad andmed ja meetodika. Tutvustatakse töö ülesehitust. Sissejuhatus hõlmab umbes 10% lõputöö sisulisest mahust.

Sissejuhatuses ei tooda ära töö tulemusena tehtavaid järeldusi. Sissejuhatuses võib autor ära märkida või avaldada tänu isikutele või organisatsioonidele, kes teda abistasid töö kavandamisel, andmete kogumisel või töötlemisel ja töö teostamisel.

2.2 Töö sisuline osa

Töö sisulise osa ülesehitus ja liigendus sõltub uurimistöö iseloomust ja temaatikast. Tavaliselt jaguneb uurimistöö kolmeks põhijaotiseks: kirjanduse analüüs, materjal ja meetodika, uurimistöö tulemused ja arutelu. Töö käsitus peab olema järjepidev ning loogiline. Laialivalgumise vältimiseks tuleb käsitleda ainult teemaga seonduvaid probleeme. Töö sisulise osa maht moodustab 70–80% kogu lõputööst.

2.3 Kokkuvõte

Kokkuvõttes esitatakse vastused sissejuhatuses tõstatatud küsimustele: peamised tulemused, järeldused, hinnangud ja ettepanekud. Tuuakse välja töös tehtud järelduste ja ettepanekute kasutamise võimalused ning edaspidist lahendamist vajavad probleemid, võimalusel hinnatakse töö rakenduslikkust.

Kokkuvõtte peab andma selguse, kas töö on täitnud oma eesmärgi ja on täidetud sissejuhatuses sõnastatud ülesanded, kas probleemid on leidnud lahenduse ja hüpoteesid tõestuse või on need kummutatud. Kokkuvõttes ei tooda uusi, selles töös varem käsitlemata andmeid ja järeldusi ega viidata varem käsitlemata teoreetilistele või muudele allikatele.

Kokkuvõttes tuleb välja tuua ka õpilase uurimusest ja sellega seonduvast tegevusest tulenev kasu organisatsioonile või töö teoreetiline uudsus.

Kokkuvõtte maht, on nagu sissejuhatuse puhulgi, umbes 10% töö sisulise osa mahust.

2.4 Kasutatud allikate loetelu

Kasutatud allikate loend peab sisaldama kõiki töös kasutatud allikmaterjale. Seetõttu peab igale loetelus olevale allikale olema töös viide. Kasutatud allika andmed vormistatakse väljaandega samas keeles. Kasutatud allikate loetelu on otstarbekas hakata koostama juba töö alguses ja seda pidevalt täiendada, et need ei ununeks.

2.5 Lisad

Töö lissasse paigutatakse tekstid ja tabelid, mis ei ole töö tekstiga otseselt seotud, kuid on olulised ülevaate saamisel ja sisu mõistmisel, näiteks küsimustikud, algandmed ja pildid. Samuti paigutatakse lissadesse tabelid, mis hõlmavad tervet lehekülje või rohkem. Lissas esitatakse ka töös kasutatud materjalid (näiteks ettevõtte aastaaruanne), mis ei ole õpilase enda koostatud, kuid mis on lõputöö osaks ja mille andmeid analüüsitakse.

2.6 Resümee

Resümee on lühikokkuvõtte tööst, mis esitatakse võõrkeeles ja kannab vastavat nimetust, näiteks *“Summary”*, *“Zusammenfassung”* või *“Резюме”*. Üldkokkuvõtte maht on 1–2 lehekülge. Selles esitatakse kokkuvõtlik ülevaade töös püstitatud eesmärkidest, uuritavatest probleemidest, uurimisülesannetest, nende lahendamise meetoditest, uurimistöo peamistest tulemustest ja nende rakendatavusest. Välja tuuakse andmed töö mahu, illustratsioonide arvu, kasutatud kirjanduse ja allikate nimetuste kohta ning keel, milles töö on kirjutatud. Resümee peab lugejale, kes töö keelt ei valda, andma tööst üldistatud ja ammendava ülevaate.

Õppekavas kirjutatakse lahti, millisel erialal on resümee kohustuslik.

Lisa 1. Tiitellehe vormistamise näidis

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

kirja suurus 16

EHITUSPUUSEPP

kirja suurus 14

Hubert Puusepp

rasvane kiri, kirja suurus 16

KUNSTNIKERDUSTEGA ESMAABIKAPPIDE

KASUTAMINE EHITUSES

rasvane kiri,

kirja suurus 20

Lõputöö

kirja suurus 16

Juhendaja:

MA, Nikolai Trumm

kirja suurus 14

Pärnu 2015

kirja suurus 16

Lisa 2. Lõputöö teema ja juhendaja esitamise avalduse näidis

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE

_____ ERIALA

LÕPUTÖÖ TEEMA JA JUHENDAJA ESITAMINE

Mina, _____

(ees- ja perekonnanimi)

_____eriala lõpukursuse _____õpperühma õpilane, palun
kinnitada minu lõputöö teemaks

(lõputöö pealkiri)

Mina; _____

(juhendaja ees- ja perekonnanimi)

olen nõus juhendama eelnimetatud üliõpilase lõputööd.

Juhendaja andmed:

Töökoht: _____

Amet: _____

Staaž: _____

Haridus (kool ja eriala:) _____

Kontaktandmed (telefon,e-mail): _____

Juhendaja allkiri: _____

Kinnitan ülaltoodud andmete õigsust ja kohustun muudatustest viivitamatult teatama osakonna juhatajale

(õpilase ees-ja perekonnanimi, allkiri)

(kuupäev)

Kooskõlastatud: _____

Jüri Puidet

Tehnikaõppeosakonna juhataja

“ ”

Lisa 3. Lõputöö retsensendi andmete esitamise näidis

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE
_____ ERIALA

LÕPUTÖÖ RETSENSENDI ANDMETE ESITAMINE

Mina, _____
(ees- ja perekonnanimi)

_____ eriala lõpukursuse _____ õpperühma õpilane, esitan lõputöö
retsensendi andmed:

Mina, _____
(retsensendi ees- ja perekonnanimi)

olen nõus retsenseerima eelnimetatud õpilase lõputööd.

Retsensendi andmed:

Töökoht _____

Amet _____

Erialane staaž antud ametikohal _____

Eelnev erialane staaž _____

Haridus (kool ja eriala) _____

Kontaktandmed (telefon, e-mail) _____

Eelnev retsenseerimiskogemus: olemas _____ puudub _____

(retsensendi allkiri)

(õpilase ees- ja perekonnanimi ja allkiri)

Kuupäev _____

Kooskõlastatud: _____

Jüri Puidet

Tehnikaõppeosakonna juhataja

" " _____

Lisa 4. Lõputöö ülesande vormistamise näidis

LÕPUTÖÖ ÜLESANNE

Õpilase nimi: _____

Kool: _____

Eriala: _____

Töö esitamise tähtaeg: _____ Esitatud: _____

Lõputöö ülesanne: _____

1.Sissejuhatus

2.Konstruksiooni kirjeldus

3. jne.

Retsensioon:

Lõputööjuhendaja:

allkiri

Retsensent:

allkiri

Hinnang tööle:

Lisa 5. Lõputöö retsensiooni vormistamise näidis

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE

ERIALA

LÕPUTÖÖ RETSENSIOON

Õpilase nimi: _____

Töö teema: _____

Töö ülesehitus (loogilisus, otstarbekus, uurimiseesmärgi piiritlemine ja täitmine):

Teoreetiline käsitlus (käsitletud probleemide ringi ulatus, kaasaegsus, terminoloogia):

Arvandmete kasutamine (piisavus, interpreteerimine, seostatus uurimiseesmärkidega):

Ettepanekud (piisavus, reaalsus, konkreetsus): _____

Kirjanduse kasutamine (piisavus, uudsus): _____

Vormistamise kvaliteet (nõuete järgimine, viitamine): _____

Üldmulje tööst (sh. märkused ja küsimused): _____

Küsimused töö kaitsmisel esitamiseks: _____

Konkreetne hinne tööle (5 palli süsteemis): _____

Lisa 6. Lõputöö retsensiooni vormistamise juhendi näidis

JUHEND LÕPUTÖÖ RETSENSIOONI KIRJUTAMISEKS

Retsensiooni pealkiri vormistatakse järgmiselt:

RETSENSIOON

Õpilase _____

lõputööle teemal _____

Retsensent annab lõputöö kohta oma seisukohad järgmistes küsimustes:

- lõputöö teema käsitlemise põhjendatus ja tähtsus
- lõputöö põhimõtete (lahendatav probleem, töö eesmärk, täidetavad ülesanded jne.) sõnastamine töö sissejuhatuses
- töö ülesehituse otstarbekus
- töö üksikosade lahenduse sobivus
- väljapakutud lahenduste põhjendatus
- tehtud järelduste ja ettepanekute mõttekus
- töö vormistuslik külg

Retsensent võib esitada töö kohta küsimusi.

Lõpuks konstateerib retsensent töö vastavust või mitte lõputööle esitatavatele nõuetele ning teeb omapoolse ettepaneku töö hindamiseks 5-palli süsteemis.

Retsensioon esitatakse soovitavalt trükituna 1-2 lk, allkirja ja kuupäevaga varustatuna.